

Käyttöturvallisuustiedote 1907/2006/EY, 31 artikla mukainen

Painatuspäivämäärä 13.08.2015

Versionumero 3

Tarkistus: 13.08.2015

KOHTA 1: Aineen tai seoksen ja yhtiön tai yrityksen tunnistetiedot

- **1.1 Tuotetunniste**
 - **Kauppanimike:** COLORMARK Ecomarker Chalk various colours 500ml/750ml
 - **Artikkelinumero:**
230790, 230813, 231209
 - **1.2 Aineen tai seoksen merkitykselliset tunnistetut käytöt ja käytöt, joita ei suositella --**
 - **Aineen / valmisteeseen käyttö** Lakka
 - **1.3 Käyttöturvallisuustiedotteen toimittajan tiedot**
 - **Valmistaja/toimittaja:**
MOTIP DUPLI GmbH
Kurt Vogelsang Strasse 6
D-74855 Haßmersheim
Tel.: +49/6266/75-0
msds@dupli-color.de
 - **Tietoja antaa:** Department Product Safety
 - **1.4 Häätöpuhelinnumero:**
Tel.: +49 6266-75-310
Fax +49 6266-75-362
(Mo - Do 08:00 - 16:00 Uhr, Fr 08:00 - 12:30 Uhr)
- Myrkytystietokeskus: (+358) 09 471 977 (24 h/d, 7 d/wk)

KOHTA 2: Vaaran yksilöinti

- **2.1 Aineen tai seoksen luokitus**
- **Luokitus asetuksen (EY) N:o 1272/2008 mukaisesti**

GHS02 liekki

Flam. Aerosol 1 H222-H229 Erittäin helposti syttyvä aerosoli. Painesäiliö: Voi revetä kuumennettaessa.

- **2.2 Merkinnät**
- **Merkinnät asetuksen (EY) N:o 1272/2008 mukaisesti**
Tuote on luokiteltu ja merkitty CLP-asetuksen mukaan.
- **Varoitusmerkit**

GHS02

- **Huomiosana Vaara**
- **Vaaralausekkeet**
H222-H229 Erittäin helposti syttyvä aerosoli. Painesäiliö: Voi revetä kuumennettaessa.
- **Turvalausekkeet**
- P101 Jos tarvitaan lääkinnällistä apua, näytä pakkaus tai varoitusetiketti.
- P102 Säilytä lasten ulottumattomissa.
- P210 Suojaa lämmöltä, kuumilta pinnoilta, kipinöiltä, avotulelta ja muilta sytytyslähteiltä. Tupakointi kielletty.
- P211 Ei saa suihkuttaa avotuleen tai muuhun sytytyslähteeseen.
- P251 Ei saa puhkaista tai polttaa edes tyhjänä.
- P260 Älä hengitä suihketta.
- P410+P412 Suojaa auringonvalolta. Ei saa altistaa yli 50 °C lämpötiloille.
- P501 Hävitä sisältö / pakkaus noudattaen paikallisia määräyksiä.

(jatkuu sivulla 2)

Käyttöturvallisuustiedote
1907/2006/EY, 31 artikla mukainen

Painatuspäivämäärä 13.08.2015

Versionumero 3

Tarkistus: 13.08.2015

Kauppanimike: COLORMARK Ecomarker Chalk various colours 500ml/750ml

(jatkuu sivulla 1)

- **Lisätietoja:**
Sisältää rasvahapot. Voi aiheuttaa allergisen reaktion.
Riittävän tuuletuksen puuttuessa räjähtävien seosten muodostuminen on mahdollista.
- **2.3 Muut vaarat**
- **PBT- ja vPvB-arvioinnin tulokset**
- **PBT:** Ei voida käyttää.
- **vPvB:** Ei voida käyttää.

KOHTA 3: Koostumus ja tiedot aineosista

- **3.2 Kemialliset ominaisuudet: Seokset**
- **Selostus:** Seuraavista aineista koostuva seos, jossa vaarattomia lisäaineita.

· **Sisältää vaarallisia aineita:**

CAS: 115-10-6 EINECS: 204-065-8 Indeksinumero: 603-019-00-8 Reg.nr.: 01-2119472128-37	Dimetyylieetteri ⚠ Flam. Gas 1, H220; Press. Gas C, H280	25-<50%
CAS: 64-17-5 EINECS: 200-578-6 Indeksinumero: 603-002-00-5 Reg.nr.: 01-2119457610-43	Etanoli ⚠ Flam. Liq. 2, H225	20-<25%
CAS: 64742-95-6 EINECS: 265-199-0 Indeksinumero: 649-356-00-4 Reg.nr.: 01-2119486773-24	Liuotinbenssiini (maaöljy), kevyt aromaattinen ⚠ Flam. Liq. 3, H226; ⚠ Asp. Tox. 1, H304; ⚠ Aquatic Chronic 2, H411; ⚠ STOT SE 3, H335-H336	<1,0%
CAS: 147900-93-4 Reg.nr.: 05-2114084696-34-0000	rasvahapot ⚠ Aquatic Chronic 2, H411; ⚠ Skin Sens. 1, H317	<1,0%
CAS: 85711-55-3 EINECS: 288-315-1 Reg.nr.: 05-2114083514-49-0000	Rasvahapot, mäntyöljy, yhdisteet oleyyliamiini ⚠ Skin Sens. 1, H317	≤0,5%

- **Lisätietoja:**
The content of Benzene (EINECS-Nr. 200-753-7) in the ingredients is less than 0,1% (Note P Annex 1 67/548 EU), so the classification as carcinogen need not to apply.
Annettujen turvaohjeiden sanamuoto kappaleesta 16.

KOHTA 4: Ensiaputoimenpiteet

- **4.1 Ensiaputoimenpiteiden kuvaus**
- **Hengitettyä:** Huolehdittava raittiin ilman saannista. Oireiden esiintyessä pyydettyä lääkärin apua.
- **Ihokosketuksessa:** Aine ei yleensä ärsytä ihoa.
- **Aineen päästyä silmiin:** Silmiä huuhdotaan luomet auki juoksevan veden alla useita minuuotteja.
- **Nieltyä:**
Juotava runsaasti vettä ja huolehdittava raittiin ilman saannista. Käännyttävä välittömästi lääkärin puoleen.
- **4.2 Tärkeimmät oireet ja vaikutukset, sekä välittömät että viivästyneet**
Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.
- **4.3 Mahdollisesti tarvittavaa välitöntä lääketieteellistä apua ja erityishoitoa koskevat ohjeet**
Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.

KOHTA 5: Palontorjuntatoimenpiteet

- **5.1 Sammutusaineet**
- **Sopivat sammutusaineet:**
CO₂, kuivakemikaalisammutin tai vesisuihku. Suuremmat palot torjutaan vesisuihukilla tai alkoholeja kestäväällä vaahdolla.

(jatkuu sivulla 3)

Käyttöturvallisuustiedote
1907/2006/EY, 31 artikla mukainen

Painatuspäivämäärä 13.08.2015

Versionumero 3

Tarkistus: 13.08.2015

Kauppanimike: COLORMARK Ecomarker Chalk various colours 500ml/750ml

(jatkuu sivulla 2)

- Turvallisuussyistä sopimattomat sammutusaineet: Täysi vesisuihku
- 5.2 Aineesta tai seoksesta johtuvat erityiset vaarat Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.
- 5.3 Palontorjuntaa koskevat ohjeet -
- Erikoinen suojarustus: Erikoistoimenpiteitä ei tarvita.

KOHTA 6: Toimenpiteet onnettomuuspäästöissä

- **6.1 Varotoimenpiteet, henkilönsuojaimet ja menettely hätätilanteessa**
Käytettävä suojarustusta. Suojautumattomat henkilöt pidettävä loitolla.
- **6.2 Ympäristöön kohdistuvat varotoimet:** Estettävä pääsy viemäreihin tai vesistöihin.
- **6.3 Suojarakenteita ja puhdistusta koskevat menetelmät ja -välineet:**
Huolehdittava riittävästä tuuletuksesta.
- **6.4 Viittaukset muihin kohtiin**
Turvallista käsittelyä koskevia ohjeita kappaleessa 7.
Henkilökohtaista suojarustusta koskevia ohjeita kappaleessa 8.
Aineen hävitystä koskevia ohjeita kappaleessa 13.

KOHTA 7: Käsittely ja varastointi

- **7.1 Turvallisen käsittelyn edellyttämät toimenpiteet**
Huolehdittava hyvästä tuuletuksesta/imusta työpaikalla.
Säiliöt avattava ja käsiteltävä varovasti.
- **Palo- ja räjähdysuojaohjeet:**
Eristettävä sytytyslähteistä - tupakanpolto kielletty.
Vältettävä iskuja ja hankautumista.
- **7.2 Turvallisen varastoinnin edellyttämät olosuhteet, mukaan luettuina yhteensopimattomuudet**
- **Varastointi:**
- **Varastotiloille ja säiliöille asetettavat vaatimukset:**
Säilytettävä viileässä paikassa.
Painekaasupakkausten virallisia varastointimääräyksiä on noudatettava.
- **Yhteisvarastointiohjeet:** Ei tarvita.
- **Lisätietoja varastointiehtoihin:**
Astioita ei saa sulkea kaasutiiviisti.
Varastoitava hyvin suljetuissa astioissa viileässä ja kuivassa paikassa.
Suojattava kuumuudelta ja välittömältä auringonpaisteelta.
- **Varastoluokka:** 2B
- **7.3 Erityinen loppukäyttö** Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.

KOHTA 8: Altistumisen ehkäiseminen ja henkilönsuojaimet

- **Lisäohjeita teknisten laitteiden varustukseen:** Ei muita tietoja, ks. kohta 7.
- **8.1 Valvontaa koskevat muuttujat**

- **Aineosat työpaikkakohtaisin valvottavin raja-arvoin:**

115-10-6 Dimetyylieetteri

HTP Pitkäaikaisarvo: 2000 mg/m³, 1000 ppm

64-17-5 Etanoli

HTP Lyhytaikaisarvo: 2500 mg/m³, 1300 ppm
Pitkäaikaisarvo: 1900 mg/m³, 1000 ppm

- **Lisäohjeet:** Tiedot perustuvat valmistushetkellä voimassaoleviin luetteloihin.
- **8.2 Altistumisen ehkäiseminen**
- **Henkilökohtainen suojarustus:**
- **Yleiset suoja- ja hygieniatoimenpiteet:**

(jatkuu sivulla 4)

Käyttöturvallisuustiedote

1907/2006/EY, 31 artikla mukainen

Painatuspäivämäärä 13.08.2015

Versionumero 3

Tarkistus: 13.08.2015

Kauppanimike: COLORMARK Ecomarker Chalk various colours 500ml/750ml

(jatkuu sivulla 3)

Kädet on pestävä ennen taukoja ja työn päätyttyä.

Kaasuja/höyryjä/aerosoleja ei saa hengittää.

· **Hengityssuoja:** Ei tarpeen.

· **Käsisuojus:**

Suojakäsineet

Käsineet/liuoteaineita kestävät

In case of contact with spray dust protective gloves made of butyl should be used (min. 0.4 mm thick), e.g. KCL Camatril, article no. 898 or similar products

Käsinemateriaalin tulee olla tuotetta/ainetta/valmistetta kestävä ja läpäisemätöntä.

Suojakäsinemateriaalin valinnassa on otettava huomioon läpäisyajat, läpäisevyyskerroin ja kuluminen.

· **Käsinemateriaali** Butyylilikumi

· **Käsinemateriaalin läpäisy aika**

Butyl rubber gloves with a thickness of 0.4 mm are resistant to:

Acetone: 480 min

Butyl acetate: 60 min

Ethyl acetate: 170 min

Xylene: 42 min

· **Silmäsuojus:** Suojalasit

KOHTA 9: Fysikaaliset ja kemialliset ominaisuudet

· **9.1 Fysikaalisia ja kemiallisia perusominaisuuksia koskevat tiedot**

· **Yleiset ohjeet**

· **Olomuoto:**

Muoto: Aerosoli

Väri: Tuotenimikkeen mukainen

· **Haju:** Tyypillinen

· **Hajukynnys:** Ei määrätty.

· **pH-arvo:** Ei määrätty.

· **Tilanmuutos**

Sulamispiste/sulamisarvo: Ei määrätty.

Kiehumispiste/kiehumisarvo: Ei voida käyttää, koska aerosoli.

· **Leimahduspiste:** Ei voida käyttää, koska aerosoli.

· **Syttyvyys (kiinteä, kaasumainen):** Ei voida käyttää.

· **Syttymislämpötila:** 235 °C

· **Hajaantumislämpötila:** Ei määrätty.

· **Itsesyttyvyys:** Tuote ei ole itsestään syttyvä.

· **Räjähdyksvaara:** Käytössä voi muodostua syttyvä/räjähtävä höyry-ilmaseos.

· **Räjähdyksrajat:**

Alempi: 3,0 Vol %

Ylempi: 18,6 Vol %

· **Höyrypaine 20 °C lämpötilassa:** 5200 hPa

· **Tiheys 20 °C lämpötilassa:** 0,8 g/cm³

· **Suhteellinen tiheys** Ei määrätty.

· **Höyryn tiheys** Ei määrätty.

· **Höyrystyminenopeus** Ei voida käyttää.

(jatkuu sivulla 5)

Käyttöturvallisuustiedote
1907/2006/EY, 31 artikla mukainen

Painatuspäivämäärä 13.08.2015

Versionumero 3

Tarkistus: 13.08.2015

Kauppanimike: COLORMARK Ecomarker Chalk various colours 500ml/750ml

(jatkuu sivulla 4)

· Liukenevuus/sekoittuvuus veteen:	Ei sekoittuva tai vain osittain sekoittuva.
· Jakaantumiskerroin (-oktanolivesi):	Ei määrätty.
· Viskositeetti:	
Dynaaminen:	Ei määrätty.
Kinemaattinen:	Ei määrätty.
· Liuteainepitoisuus: VOC (EY)	450,1 g/l
· Kiinteainepitoisuus:	43,6 %
· 9.2 Muut tiedot	Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.

KOHTA 10: Stabiilisuus ja reaktiivisuus

- **10.1 Reaktiivisuus**
- **10.2 Kemiallinen stabiilisuus**
- **Terminen hajoavuus / vältettävät olosuhteet:** Ei hajoantumista määräystenmukaisessa käytössä.
- **10.3 Vaarallisten reaktioiden mahdollisuus** Ei tiedossa vaarallisia reaktioita.
- **10.4 Vältettävät olosuhteet** Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.
- **10.5 Yhteensopimattomat materiaalit:** Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.
- **10.6 Vaaralliset hajoamistuotteet:** Tiedossa ei ole vaarallisia hajoamistuotteita.

KOHTA 11: Myrkyllisyyteen liittyvät tiedot

- **11.1 Tiedot myrkyllisistä vaikutuksista**
- **Välitön myrkyllisyys**
- **Ensisijainen ärsyttävä vaikutus:**
- **Ihosyövyttävyyksi/ihöärsytys** Ei ärsyttävää vaikutusta.
- **Vakava silmävaurio/silmä-ärsytys** Ei ärsyttävää vaikutusta.
- **Hengitysteiden tai ihon herkistyminen** Pitempiaikainen ihokosketus voi aiheuttaa altistumisen.
- **Toksikologisia lisätietoja:** Höyryt vaikuttavat puuduttavasti.

KOHTA 12: Tiedot vaarallisuudesta ympäristölle

- **12.1 Myrkyllisyys**
- **Vesimyrkyllisyys:** Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.
- **12.2 Pysyvyys ja hajoavuus** Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.
- **12.3 Biokertyvyys** Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.
- **12.4 Liikkuvuus maaperässä** Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.
- **Ekologisia lisätietoja:**
- **Yleisohjeita:** Ei yleensä vesistöä vaarantava
- **12.5 PBT- ja vPvB-arvioinnin tulokset**
- **PBT:** Ei voida käyttää.
- **vPvB:** Ei voida käyttää.
- **12.6 Muut haitalliset vaikutukset** Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.

(jatkuu sivulla 6)

Käyttöturvallisuustiedote
1907/2006/EY, 31 artikla mukainen

Painatuspäivämäärä 13.08.2015

Versionumero 3

Tarkistus: 13.08.2015

Kauppanimike: COLORMARK Ecomarker Chalk various colours 500ml/750ml

(jatkuu sivulla 5)

KOHTA 13: Jätteiden käsittelyyn liittyvät näkökohdat

· **13.1 Jätteiden käsittelymenetelmät**

· **Suositus:**

Pieniä määriä voi ohentaa runsaalla vedellä ja huuhtoa pois. Suuremmat määrät on hävitettävä ympäristöviranomaisten antamien ohjeiden mukaisesti

· **Euroopan jäteluetteloon**

15 01 04	metallipakkaukset
08 01 12	muut kuin nimikkeessä 08 01 11 mainitut maali- ja lakkajätteet

· **Puhdistamattomat pakkaukset:**

· **Suositus:** Hävitettävä virallisten määräysten mukaisesti.

KOHTA 14: Kuljetustiedot

· **14.1 UN-numero**

· **ADR, IMDG, IATA**

UN1950

· **14.2 Kuljetuksessa käytettävä virallinen nimi**

· **ADR**

UN1950 AEROSOLIT

· **IMDG**

AEROSOLS

· **IATA**

AEROSOLS, flammable

· **14.3 Kuljetuksen vaaraluokka**

· **ADR**

· **luokka**

2 5F Kaasut

· **Lipuke**

2.1

· **IMDG, IATA**

· **Class**

2.1

· **Label**

2.1

· **14.4 Pakkausryhmä**

· **ADR, IMDG, IATA**

tarpeeton

· **14.5 Ympäristövaarat:**

· **Marine pollutant:**

Ei

· **14.6 Erityiset varotoimet käyttäjälle**

Varoitus: Kaasut

· **Kemler-luku:**

-

· **EMS-numero:**

F-D,S-U

· **14.7 Kuljetus irtolastina Marpol 73/78 -sopimuksen**

II liitteen ja IBC-säännösten mukaisesti

Ei voida käyttää.

· **Kuljetus/lisätietoja:**

· **ADR**

· **Rajoitetut määrät (LQ)**

1L

· **Poikkeusmäärät (EQ)**

Koodi: E0

Ei vapautuksia poikkeusmäärinä

(jatkuu sivulla 7)

Käyttöturvallisuustiedote
1907/2006/EY, 31 artikla mukainen

Painatuspäivämäärä 13.08.2015

Versionumero 3

Tarkistus: 13.08.2015

Kauppanimike: COLORMARK Ecomarker Chalk various colours 500ml/750ml

(jatkuu sivulla 6)

· Kuljetuskategoria	2
· Tunnelirajoituskoodi:	D
<hr/>	
· IMDG	
· Limited quantities (LQ)	1L
· Excepted quantities (EQ)	Code: E0 Not permitted as Excepted Quantity
· UN "Model Regulation":	UN1950, AEROSOLIT, 2.1

KOHTA 15: Lainsäädäntöä koskevat tiedot

- **15.1 Nimenomaisesti ainetta tai seosta koskevat turvallisuus-, terveys- ja ympäristösäännökset tai -lainsäädäntö**
-
- **Vesivaarallisuusluokka:** Yleensä ei vettä vaarantava.
- **15.2 Kemikaaliturvallisuusarviointi:** Kemikaaliturvallisuusarviointia ei ole tehty.

KOHTA 16: Muut tiedot

Annetut tiedot perustuvat tämänhetkisiin tietoihimme. Ne eivät kuitenkaan anna takuuta tuotteen ominaisuuksista eivätkä aikaansaa sopimuksellista oikeussuhdetta.

- **Asiaankuuluvat lausekkeet**
H220 Erittäin helposti syttyvä kaasu.
H225 Helposti syttyvä neste ja höyry.
H226 Syttyvä neste ja höyry.
H280 Sisältää paineen alaista kaasua; voi räjähtää kuumennettaessa.
H304 Voi olla tappavaa nieltynä ja joutuessaan hengitysteihin.
H317 Voi aiheuttaa allergisen ihoreaktion.
H335 Saattaa aiheuttaa hengitysteiden ärsytystä.
H336 Saattaa aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.
H411 Myrkyllistä vesielioille, pitkäaikaisia haittavaikutuksia.
- **Yhteydenottohenkilö:**
Anwendungstechnik
Herr Schölzel
- **Lyhenteet ja lyhytnimet:**
RID: Règlement international concernant le transport des marchandises dangereuses par chemin de fer (Regulations Concerning the International Transport of Dangerous Goods by Rail)
IATA-DGR: Dangerous Goods Regulations by the "International Air Transport Association" (IATA)
ICAO: International Civil Aviation Organisation
ADR: Accord européen sur le transport des marchandises dangereuses par Route (European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road)
IMDG: International Maritime Code for Dangerous Goods
IATA: International Air Transport Association
GHS: Globally Harmonised System of Classification and Labelling of Chemicals
EINECS: European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances
ELINCS: European List of Notified Chemical Substances
CAS: Chemical Abstracts Service (division of the American Chemical Society)
VOC: Volatile Organic Compounds (USA, EU)
Flam. Gas 1: Flammable gases, Hazard Category 1
Flam. Aerosol 1: Flammable aerosols, Hazard Category 1
Press. Gas C: Gases under pressure: Compressed gas
Flam. Liq. 2: Flammable liquids, Hazard Category 2
Flam. Liq. 3: Flammable liquids, Hazard Category 3
Skin Sens. 1: Sensitisation - Skin, Hazard Category 1
STOT SE 3: Specific target organ toxicity - Single exposure, Hazard Category 3
Asp. Tox. 1: Aspiration hazard, Hazard Category 1
Aquatic Chronic 2: Hazardous to the aquatic environment - Chronic Hazard, Category 2

SF